

Dr. Öğr. Üyesi

Mümin Topcu

Düzce Üniversitesi

Dr. Öğr. Üyesi, Düzce University

topcumumin@gmail.com

Ali Kavak

Düzce Üniversitesi

Düzce University

Alikvk7676@gmail.com@gmail.com

MİLLİ KÜTÜPHANEDE YER ALAN “06 MİL YZ CÖNK 309” KOLEKSİYON NUMARALI CÖNK ÜZERİNE BİR İNCELEME*

A STUDY ON THE COLLECTION
NUMBERED “06 MİL YZ CÖNK 309” IN
THE NATIONAL LIBRARY

ARTICLE INFORMATION MAKALE BİLGİSİ

Thesis Abstract | **Article Type** **Makale Türü** | Tez Özeti

02.05.2025 | **Date Received** **Geliş Tarihi** | 02.05.2025

26.06.2025 | **Date Accepted** **Kabul Tarihi** | 26.06.2025

Ethical Statement | Ethical rules were followed during the preparation of this study

Etik Beyanı | Bu çalışmanın hazırlanma sürecinde etik ilkelere uyulmuştur

Yes - Turnitin - intihal.net | **Plagiarism Checks** **Benzerlik Taraması** | Yapıldı - Turnitin - intihal.net

No conflict of interest declared | **Conflicts of Interest** **Çıkar Çatışması** | Çıkar çatışması beyan edilmemiştir.

No funds, grants, or other support was received | **Funding** **Finansman** | Fon, hibe veya başka bir destek alınmamıştır.

[CC BY NC 4.0](https://creativecommons.org/licenses/by-nc/4.0/) | **License**

Lisans | [CC BY NC 4.0](https://creativecommons.org/licenses/by-nc/4.0/)

Author Contributions | The authors contributed equally to the work.

Yazar Katkıları | Yazarlar çalışmaya eşit oranda katkıda bulunmuştur.

Ethics Committee Approval | The study subject does not require ethics committee permission.

Etik Kurul Onayı | Çalışma konusu etik kurul iznini gerektirmemektedir.

* Ali Kavak'ın “TERCÜMAN-I NEFES [Milli Kütüphane Yazmalar Koleksiyonu 06 Mil Yz Cönk 309 Arşiv Numaralı Cönk] (İnceleme-Metin)” adlı yazım süreci devam eden yüksek lisans tezi.

MİLLİ KÜTÜPHANEDE YER ALAN “06 MİL YZ CÖNK 309” KOLEKSİYON NUMARALI CÖNK ÜZERİNE BİR İNCELEME

ÖZET

Derleyicilerin müntesibi oldukları çevre dönem veya zevklerine göre seçtikleri şiirlerini yazdıkları ya da özgün olarak kaleme aldıkları şiirlerini muhafaza etmek için kullandıkları cönkler, edebiyatımızın en değerli kaynaklarından. Cönkler, şairlerin şiir zevklerini ortaya koydukları için şiir antolojisi özelliği de göstermektedir. Bu çalışmamızda cönklerin edebiyatımızdaki yerinden, terim anlamından, kökeninden, işlevselliğinden ve cönklerle ilgili çalışma yapan araştırmacılardan kısaca bahsedilecektir. Sonrasında ise Milli Kütüphanede yer alan “06 Mil Yz Cönk 309” koleksiyon numaralı cönk ele alınacaktır. Bu cönk; 59 şaire, 15 şiir türüne, çeşitli konulara değinmesi ve özellikle de şiirlerde başlıkların bulunması nedeniyle edebiyat bilgileri açısından özel bir öneme sahiptir. Bu nedenle çalışmamızın tür ve şekil bilgisi açılarından edebiyatımıza önemli katkılar sunacağı düşünülmektedir.

Anahtar Kelimeler: Cönk, Tasavvuf, Halk şiiri, Tür ve Şekil Bilgileri.

A STUDY ON THE COLLECTION NUMBERED “06 MİL YZ CÖNK 309” IN THE NATIONAL LIBRARY

ABSTRACT

The conks, which poets use to write poems they choose according to their taste or to preserve poems they write independently and originally, are among the most valuable resources of our literature. Cönks also have the feature of poetry anthologies as they reveal the poets' tastes in poetry. In this study, we will briefly mention the place of cönks in our literature, the meaning of the term, its origin, its functionality and the researchers who have studied cönks. Afterwards, the collection numbered “06 Mil Yz Cönk 309” in the National Library will be discussed. This conk has a special importance in terms of literary information because it touches on many poets, different types of poetry and various subjects, and especially because there are titles in the poems. For this reason, we believe that our study will make significant contributions to our literature in terms of genre and morphology.

Keywords: Conk, Sufism, Folkpoetry, Type and Form Information.

1. GİRİŞ

Milletleri medeniyet açısından şekillendiren en önemli faktörlerden biri milletlerin kültürel değerleridir. Bu kültürel değerlerin gelecek nesillere aktarımı son derece önemlidir. Bu kültürel değerlerimizin taşıyıcısı sözlü ve yazılı mahsullerdir. Sözlü ve yazılı edebi eserlerimize ve bu eserlerin yazarlarına ulaşmada mecmualar ve cönkler son derece önemlidir. “Derleyicilerin kişisel tercihinine göre şekillenen şiir mecmuaları, klasik Türk edebiyatının başlıca kaynakları arasında yer almaktadır. Şiir mecmualarında daha önce tespit edilememiş şair veya şiirlere rastlanılabileceği gibi aynı şaire ait şiirlerin kelime, mısra ve beyit düzeyindeki farklı yazımlarına da ulaşılabilmektedir” (Ciğa, 2021, s. 18-57). Halk şiirinin başlıca kaynakları arasında yer alan cönkler de birçok yönden şiir mecmuaları ile benzerlik göstermektedir. Cönkler; milletlerin edebi zevklerini, inançlarını, folklorunu, dünya görüşünü ihtiva etmesi yönüyle çok değerli bir yazılı hazinedir. Cönkler sayesinde milletlerin yüzyıllar boyunca edindikleri birikimleri gün yüzüne çıkarabilmekteyiz. Bu yönüyle cönkler aslında milletlerin kısa süreli belleğinde yok olacak cevherlerin uzun süreli belleğe aktarımını sağlamaktadır.

Bir topluluğu insan yığını olmanın ötesine taşıyan değer kültürdür. Toplulukları millet yapan kültürel değerler milletlerin can damarlarıdır. Bu can damarlarının her daim taze kanlarla beslenmesi elzemdir. Kültürel değerlerimize can veren yazılı kaynaklarımız arasında cönklerin yeri oldukça önemlidir. Edebiyat, tarih, folklorik unsurlar gibi birçok konuda ufukumuzu genişleten cönkler, kültürel zenginliğimizin kapalı mahzenlerde unutulup yok olmasının önüne geçmektedir.

Uzunlamasına açılan ve sırtı dar, ensiz, deri kaplamalı defterler olarak nitelendirilen cönkler, başta halk şairlerinin şiirleri olmak üzere çeşitli ve zengin folklorik unsurlar barındırmaktadır. Şekil olarak benzerliğinden dolayı sığirdili, danadili bazen de dil mecmua olarak adlandırılmıştır. Beyaz-ı büzürg de bazı kaynaklarda cönk yerine kullanılmıştır. Sefine-kari ifadesi de aydınlar tarafından cönk için kullanılan ifadelerden birisidir (Kaya, 2018, s. 269-274).

Dualar, sihirle ilgili notlar, ilaç tarifleri, sahibini ilgilendiren doğum ve ölüm tarihleri, alacak verecek hesapları, anonim türkü mani ve ilahiler, halk hikâyeleri ve daha birçok konu ile ilgili bilgiler bulunduran cönkler çoğunlukla halk şairlerinin az da olsa divan şairlerinin şiirlerini barındırmaktadır (Gökyay, 1995, s. 187-197).

“Sığirdili” ve “sefine” adlarıyla da bilinen cönkler, az çok okuma yazma bilen ve sözlü geleneğe ilgisi olan kişiler tarafından söylenen türkü, mani, destan, koşma, atasözü, fıkra, hikâye, bilmece, nefes, ilahi, menkıbe gibi halk edebiyatı, âşık edebiyatı ve tekke, tasavvuf edebiyatı örneklerinin yanı sıra dua, hutbe, büyü, halk hekimliği, halk veterinerliği, tarihi olaylarla ilgili bilgiler, cönkleri yazanların kişisel bilgilerini (doğum ve ölüm tarihleri, borçlar, vs.) barındırmaktadırlar.

Halk edebiyatı mahsullerinin yanı sıra, divan şairlerine ve klasik Türk edebiyatı ürünlerine de cönklerde yer verilmiştir (Gökyay, 1984, s. 107-173).

Cönkler genellikle besmele ile başlar. Belli ve net bir ebadı yoktur. Birden fazla kişi tarafından yazılmış olabilir. Sayfa sayıları çoğunda yer almamaktadır. Cönklerde boş sayfalara ve özel notlara rastlamak mümkündür. Şiirler kimi zaman ölçüsüz olabilmektedir. Şairin adının ya da mahlasının geçtiği kelimenin üstü genellikle çizilir. Cönkler çoğunlukla siyah, kahverengi ve kırmızı deri ile kaplıdır. Köylerde tutulan cönklerde genellikle deri cilt kapağına rastlanmaz. Cönkler genellikle tezhipsizdir, ancak bazılarında eğri büğrü cetvel ve satır çizgileri, kaba nakışlar, görülmektedir. Az da olsa bazı cönklerde halk tarzı resim, şekil ve motifler görülür.

Büyük şehirlerde tutulan cönklerde yazılar okunaklı iken köylerde tutulan cönklerde yazı ve imla bozuktur (Kaya, 2018, s. 269-274).

Siyah ve koyu renklerde derilerle kaplı olan cönkler, parlak ve yumuşak bir görünüşe sahiptir. Deri ile basitçe ciltlendiğinden, elden ele cepten cebe dolaştığından dolayı ve çok okunduğundan cönklerin çoğunun aşırı yıprandığı görülür. Ayrıca sayfalarının baştan ve sondan kaybolduğu görülür. Eski cönklerde aharlı yerli kağıt kullanıldığı görülürken yeni tarihli cönklerde Avrupalı kağıtların kullanıldığı görülür. Nesih, talik arası bir hat önceleri cönklerde tercih edilirken sonraları rikanın ön plana çıktığı görülmektedir. İmla hataları ve yazım yanlışları cönkleri okurken karşılaşılan en önemli sorunlardan birkaçıdır. Cönkler 30-300 arası varaktan oluşmaktadır. Cönkler oluşturulurken net bir düzene uyulduğu söylenemez (Yavuz, 1988, s. 117-131).

Nazım ve nesir birçok konuyu barındıran cönkler incelediğinde konu olarak dini metinler, ilahiler ve halk şiirlerine daha çok yer verildiğini ve bu değindiğimiz konuların ilk sıralarda yer aldığını söyleyebiliriz. Ayrıca cönklerde çok çeşitli halk kültür ve folklorunu barındıran malzemelere de yer verildiğini de söyleyebiliriz (Sona, 2016, s. 75-86).

Cönkler, milletlerin folklorik unsurlarına ulaşmamızda birincil kaynaklardır. Bu kaynak niteliğindeki cönkler muhteva bakımından çeşitlilik göstermektedir. Bu nedenle cönkler, toplumun birçok özelliğine dair bilgiye ulaşabilmemizi mümkün kılar (Cunbur, 1974, s. 69-73). Cönklerin kökeni ile ilgili birçok çalışma yapılmıştır. Bu çalışmalar arasında Orhan Şaik Gökyay'ın ortaya koyduğu çalışma en kapsamlı olanıdır (Gökyay, 1995, s. 187-197). "Batı dillerindeki sözlüklerde verilen bilgiler ışığında, cönk kelimesinin Cava ve Malaya dillerinden geldiği görüşü hâkimdir. Bu dillerden alınan cönk kelimesi İspanyol ve Portekiz dillerine "junco", İtalyancaya "giunco", Fransızcaya "jongue" ve İngilizceye "junk" olarak aktarılmıştır. Bu ifadeler, Çin Denizlerinde yelkenli gemiler için kullanılan bir isimdir. Farsça sözlüklerde "büyük gemi, mecmua ve kitap" karşılıklarını buluyoruz. Farsça, Latince sözlüğü "Lexicon Persico, Latinum" da uzunluğu, açılışı ve kesimi gemiye benzediği için kelimeye gemi ve sefine şeklindeki defter anlamları yüklemişlerdir. Dozy'nin Arapça sözlüğünde "eni boyundan uzun defter, şarkı mecmuası, güzel yazı yazma yolunda olanların ve hattatların yazı albümü" anlamları verilir. Türkçe sözlüklerden Şeyh Süleyman Efendi'nin Lugat-i Çağatayı ve Türki ve Osmani'sinde cönk için "gemi, sefine, mecmua" karşılıkları verilerek sözcüğün gemi ve edebiyat terimi anlamı birlikte verilirken Hüseyin Kâzım Kadri'nin Büyük Türk Lugatı'nda cönk "halk şairlerinin şiirlerini muhtevi mecmua ve kitap"; Derleme Sözlüğü'nde "Halk dilinde uzunlamasına açılan birtakım kâğıtlardan meydana getirilirdi." şeklinde ifade edilir Bu bilgiler ışığında cönk kelimesinin kökenini birçok kaynağın Cava ve Malaya kaynaklarına dayandığını söyleyebiliriz. Bazı sözlük yazarlarının, tarihçilerin ve araştırmacıların kelimenin kökenini Türkçe, Hintçe ve Çinceye dayandırdıklarını söyleyebiliriz" (Gökyay, 1995, s. 187-197).¹

Makalemize konu olan 06 Mil Yz Cönk 309 koleksiyon numaralı cönk yukarıda değindiğimiz cönklerin özelliklerinden birçoğunu ihtiva etmektedir.

¹ Cönklerle dair ayrıntılar için bk. M. Şakir Ülkütaşır (Ülkütaşır, 1967, s. 37-41), Müjgan Cumbur (Cunbur, 1974), (Arslanoğlu, 1976), Hikmet Dizdaroğlu (Dizdaroğlu, 1977), M. Sabri Koz (Koz, 1977), Orhan Şaik Gökyay (Gökyay, Cönk Md., 1993), Kutlu Özen (Özen, 1992), Mehmet Zeki Pakalın (Pakalın, 1983), Burhan Paçacıoğlu (Paçacıoğlu, 1996), ve Doğan Kaya (Kaya 2011: 453,461 / 2012: 9,11).

2. XIX. YÜZYILA AİT 06 MİL YZ CÖNK 309 KOLEKSİYON NUMARALI CÖNK

Milli Kütüphane’de yer alan 06 Mil Yz Cönk 309 koleksiyon numaralı cönk makalemizin konusunu oluşturmaktadır. 120 varaktan oluşan cönk 130x185 mm. ebatlarındadır ve ciltlessizdir. Cönk su yolu filigranlı sarı kağıttan meydana getirilmiştir. Yazı türü rıkadır. Cönkün bazı sayfaları silinmiş, bazı sayfaları ise tahribata uğramıştır. Bazı sayfaların bazı bölümlerinde mürekkep silinmesi ve mürekkep dağılması meydana gelmiştir. Ayrıca yazı tipi ve karakteri sayfalarda farklılık göstermektedir. Bu durum cönkü yazan kişilerin değişmesinden kaynaklanabileceği gibi kalem değişikliğinden de kaynaklanabilir. Şiirin ağırlıkta olduğu cönkte az da olsa mensur kısımlar da yer almaktadır. Cönkte 14 sayfalık mensur kısım yer alırken 140 şiir yer almaktadır. Mensur olarak kaleme alınan bölümlerde ayet ve hadisler; peygamberler, imamlar, Kербela şehitleri, evliyalı ve pırler için övgü ve dualar yer almaktadır. Düzyazı kısımlarından sonra yer verilen şiirler, düzyazıda işlenen konular ile paralellik göstermektedir. Bazı sayfalarda cönk yazarı hesaplamalar yapmıştır. Bazı sayfalarda ise ebced hesabı yaparak bazı sayılara ve tarihlere yer vermiştir. Bazı bölümlerde ise açıklamalara yer vermiştir. Cönkte 8 sayfa boşdur. Cönkteki şiirlerin başlıklarının şiir türlerinden oluşması diğer cönklerde çok fazla göremediğimiz bir özelliktir. Bazı şiirlerimizin başlıkları ise şiiri yazan şairin adıdır. Bu yönüyle de cönk farklılık ve önem teşkil etmektedir. Az da olsa bazı şiirlerin başlıkları ise şiirin yazılış amacını açıklamaktadır. Ayrıca cönkte sıklıkla yer alan desturlar da farklı bir şiir tarzı, üslubu özelliği göstermektedir (Topcu, 2024, s. 86-104).

Cönkte en çok yer verilen şiir türü “nefes”tir. Nefesten sonra en çok yer verilen şiir türleri “destur, divan ve gazel”dir. Cönkte yer alan şiir türleri ve sayılarına aşağıdaki tabloda yer verilmiştir.

Tablo 1. Cönkte Yer Alan Şiir Türleri ve Sayıları

Sıra Nu:	Nazım Şekli/Türü	Şiir S.	Cönk Sayfa Numarası
1	Nefes	49	14a,14b,16b,19,24b,46a,47a,48,49,50,51,52a,52b,53a, 53b,54a,54b,55a,56,57,58,59a,59b,60,61a,61b,62a,62b, 63a,63b,64a,64b,65,66,67,68a,68b,70,73b,76a,77b,78a, 80b,85,91a,98b,99,101,109a
2	Destur	22	23b-24a,24b,26,27,32a,33b,34a,34b,35,36,38a,38b,39b, 41,56a,71a,71b,90,95a,95b,97a,110a
3	Divan	18	17b,22a,28,29a,29b,30a,30b,31a,40a,40b,42,43,83b,86b, 94,96,97b,109b
4	Gazel	17	22b-23a,31b,32b,33a,39a,42a,44b,72b,73a,83a,84,87,93, 102a,102b,110b,111a-112b
5	Kalendari	8	16a,37b,45a,45b,78b,88,113,114
6	Semai	7	15,37a,43b,50b,79,98a,103b
7	Koşma	7	17a,47b,55b,69a,69b,82,92a
8	Mersiye	5	6a-8b,44a,80a,81,100
9	Rubai	2	37a,92b
10	Beyt	1	46a
11	Kıt’a	1	46b
12	Müsedded	1	74
13	Mesnevi	1	75
14	Destan	1	104-108b
15	İlahi	1	103a

Cönkte yer alan mahlas ve şiir başlıklarında zikrolunan şair isimlerinden yola çıkarak cönkte 60 şair tespit ettik. Cönkte en çok yer verilen şair “Turabı”dır. Cönkte yer alan diğer şairler ve şiir sayılarına aşağıdaki tabloda yer verilmiştir.

Tablo 2. Cönte Yer Alan Şairlerin Şiirleri ile İlgili Bilgiler

Sıra Nu:	Şair İsmi	Şiir S.	Cönk Sayfa Numarası
1	Turabi	15	17b,31b,32a,35a,40b,46a,50a,50b,61b,62a,63b,64a,68b,73b,109a
2	Yesari	9	33a,36a,45a,45b,53a,54a,80b,82b,113b
3	Nesimi	7	28a,86a,92b,94,102a,110b,111a-112b
4	Hilmi	7	29a,29b,53b,56b,66,95a,99
5	Hayri	7	34b,42b,43a,43b,54b,69b,110a
6	Mir Ata	4	22a,68a,69a,71b
7	Perişan Baba	4	24b,46b,52a,67
8	Bosnevi	3	28b,47a,85
9	Seyfi	3	31a,38a,40a
10	Fuzuli	3	39a,83b,97b
11	Virani	3	41,42,73a
12	Kalendar	2	23b,48
13	Mirati	2	26,92a
14	Yemini	2	33b,101
15	Seyrani	2	37a,47b
16	Selami	2	37b,96
17	Viran Abdal	2	38b,81
18	Hatayî	2	55a,91a
19	Pir Sultan Abdal	2	56a,59b
20	Sersem Abdal	2	60,78a
21	Sersem Ali Baba	2	62b,64b
22	Hüsni	2	71a,104-108a
23	Zari	2	74,79
24	Kaygusuz Abdal	2	86b,103b
25	Şemsi	2	103a,190b
26	Erzurumlu Emrah	1	16a
27	Hengami	1	16b
28	Dertli	1	17a
29	Derüni Abdal	1	19
30	Ruhi	1	22b-23a
31	Dertli Kazak	1	24a
32	Seyyid Nizamoğlu	1	30a
33	Eşref	1	34a
34	Muhibbi	1	44b
35	Kasım Baba	1	51
36	Sefili	1	52b
37	Kul Şükrü	1	57
38	Şahi	1	58
39	Hamdi	1	61a
40	Fehmi	1	63a
41	Kul Himmet	1	65
42	İbrahim Baba	1	70
43	Şükrü Baba	1	72
44	Arif Dede	1	76a-77b
45	Kemali	1	80a
46	Rağıb	1	83a
47	Kanberi	1	84
48	Necib	1	87
49	Ârif	1	88
50	Harabi	1	90
51	Behlül Dane	1	91b
52	Hızri	1	93
53	Fendi	1	97a
54	Nakdi	1	32b
55	Ziya Paşa	1	100
56	Haşmet	1	102b
57	Esad	1	114
58	Matlubi	1	49

59	Sırrı	1	59a
60	Yahşi Baba	1	14b

3. SONUÇ

Toplumların kültürel değerlerinin korunup nesiller arası kültür akışının sağlanması, milletler için son derece önemlidir. Bu kültürel değerlerin korunup geleceğe taşınmasında sözlü ve yazılı edebî eserlerimizin yeri oldukça önemlidir. Yazılı ve sözlü edebî eserlerimiz milletimizin hafızası gibidir. Asırlar boyu milletimizin hafızası zengin mahsullerle beslenmiştir ve zinde kalmayı başarmıştır. Zengin mahsullerle beslenen milletimizin kültürel hafızasının büyük ve önemli bir kısmı ise cönklerde muhafaza edilmiştir. Bu sebeple cönklerin, kültürel birikimlerimizi muhafaza edip geleceğe taşınması hem edebî yönden hem de toplumsal yönden çok önemlidir.

Cönkler toplumumuzun edebî zevklerini ve tercihlerini görebilmemiz açısından da oldukça önemlidir. Cönk yazarı/yazarlarının şiire mi düzyazıya mı yatkın olduğu, hangi şiir türlerine daha çok yer verdiği, hangi şairlere daha çok önem verdiğine bakarak aslında içinde yer aldığı toplumun da edebî zevkiyle ilgili çıkarımlarda bulunabiliriz. Tez konusu olarak incelediğimiz bu cönkteki şiir ve düzyazı kısımlarından yola çıkılarak özelde cönk yazarı/yazarları genelde ise cönk yazarı/yazarlarının yaşadığı toplumun/şehrin/köyün hayat anlayışı, dünya görüşü, din anlayışı, sevinçleri, üzüntüleri, folklorik özellikleri gibi birçok özelliğini görmemiz mümkündür.

Cönklerden yola çıkarak toplumun dini bilgi seviyesi ve yönelimlerini de görebiliyoruz. Aslında bu yönüyle cönklerin dini yönden toplumun gelişimine katkı sağladığını ve toplumun dini konulardaki eksikliğini gidermede önemli bir rolünün olduğunu da görmekteyiz. Cönk yazarı cönke kaydettiği ayet ve hadisleri halk meclislerinde paylaşarak adeta bir öğretmen rolüne bürünmektedir.

Makalemizde yer verdiğimiz bu cönkümüzün yukarıda değindiğimiz birçok özelliği barındırması yönüyle edebiyat literatürüne önemli bir katkı sunacağı fikrindeyiz. Zengin şiir yelpazesi ve önemli şairlerle bezenmiş bu cönk, kültürel hazinelerimize katkı sağlayacak özellikleri muhafaza etmektedir.

Cönkte yer alan şiirlerin büyük çoğunluğu dini özellik göstermektedir. Peygamber Efendimiz'in ve Ehl-i Beyt'inin övgüsü birçok şiirde yer almaktadır. Bazı şiirlerde toplumsal eleştiri göze çarpmaktadır. Az da olsa beşerî aşk konulu şiirler de cönkte yer almaktadır.

Cönkte yer alan şiirlerimizin büyük çoğunluğu aruz ölçüsü ile yazılmıştır. Birkaç şiir ise hece ölçüsü ile kaleme alınmıştır. Şiirlerde tercih edilen nazım şekli ve türleri incelendiğinde daha çok divan edebiyatına ait şekil ve türlerin tercih edildiğini görmekteyiz. Kullanılan ölçü, tercih edilen nazım şekil ve türlerinden yola çıkarak cönk yazarının şiir anlayışının divan edebiyatına paralel olduğunu görmek mümkündür.

Hacı Bektaşî Veli övgüsünü de cönkteki şiir ve düzyazılarda yer almaktadır. Cönkte yer alan şiirlerin başlıklarının nazım şekil ve türlerinden, şair isimlerinden oluşması ayrıca cönkü önemli ve farklı kılmaktadır. Şiir başlıklarının birçoğunun nazım şekil ve türlerinin ismi ile adlandırılması, bu şiirlerin nazım şekli ve türleri ile ilgili bilgilere katkı sunacağı düşüncesindeyiz.

KAYNAKÇA

- Arslanoğlu, İ. (1976). Geçen yüzyıllarda folklorumuza ışık tutan kaynaklar. 1. *Uluslararası Türk Folklor Kongresi Bildirileri*, 1, 69–74. Ankara.
- Ciğa, Ö. (2021). Milli Kütüphane Yazmalar Koleksiyonu 06 mil yz a 7978 numarada kayıtlı olan İlahi Mecmuası'nın Mestap'a göre tasnifi. *Külliyat: Osmanlı Araştırmaları Dergisi*, (14), 18–57.
- Cunbur, M. (1974). Folklor araştırmalarında cönklerin yeri. 1. *Uluslararası Türk Folklor Semineri Bildirileri* (ss. 69–73). Ankara: Başbakanlık Basımevi.
- Dizdaroğlu, H. (1977, Aralık). Cönklerde güvenirlilik derecesi. *Türk Folklor Araştırmaları*, (8183–8184).
- Gökyay, O. Ş. (1984). Cönkler üzerine *Folklor ve Etnografya Araştırmaları*, 107–173.
- Gökyay, O. Ş. (1993). Cönk. *İslâm Ansiklopedisi* (ss. 73–75). İstanbul: Türkiye Diyanet Vakfı Yayınları.
- Gökyay, O. Ş. (1995). Cönkler üzerine *Makaleler 1: Eski, yeni ve ötesi* (ss. 187–197). İstanbul: İletişim Yayınları.
- Kaya, D. (2018). Cönklerin önemi ve cönklerle ilgili olarak yapılması gerekenler. R. G. Saluk (Ed.), *Bilimin izinde: Prof. Dr. Pakize Aytaç Armağanı* (ss. 269–274). Ankara: Berikan Yayınları.
- Koz, M. S. (1977). Cönk mad. *Türk Dili ve Edebiyatı Ansiklopedisi* (Cilt 2, ss. 83–85). İstanbul: Dergâh Yayınları.
- Özen, K. (1992). Cönk ve mecmuaların halk edebiyatı araştırmalarındaki yeri: Sivas yöresinde tutulmuş olan cönklerin bazı özellikleri. *Kızılırmak*, (1), 10–13.
- Paçacıoğlu, B. (1996). Bir cönk incelemesi. *Türklük Bilimi Araştırmaları*, (2), 187–205.
- Pakalın, M. Z. (1983). *Osmanlı tarih deyimleri ve terimleri sözlüğü* (Cilt 1). İstanbul: M.E.B. Yayınları.
- Sona, İ. (2016). Yazılı kaynaklarda, kültürel hafıza cönkler. *Milli Folklor*, (111), 75–86.
- Topcu, M. (2024). Destur ve düstur şiirleri üzerine bazı tespitler. *Edebi Eleştiri Dergisi*, 8(1), 86–104.
- Ülkütaşır, M. Ş. (1967). Halk edebiyatı araştırmalarında cönklerin değeri. *Türk Kültürü*, (60), 905–907.
- Yavuz, O. (1988). Türk edebiyatında cönkler, hususiyetleri ve dili. *Türk Dünyası Araştırmaları Dergisi*, 117–131.